

KIÜRTÖS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Húsvét

Húsvét vasárnap

Ehhez a naphoz tartozott az ételszentelés hagyománya. A délelőtti misére letakart kosárral mentek a hívők, melyben bárányhús, kalács, tojás, sonka és bor volt. A húsvéti bárány Jézus áldozatát, a bor Krisztus vérének jelképezi. A tojás pedig az újjászületés jelképe. Az egészben főtt tojás

ugyanakkor a családi összetartást is jelképezi. A magyar néphagyomány szerint a családtagoknak együtt kellett elfogyasztaniuk a húsvéti tojásokat, hogy ha valamikor eltévednének az életben, mindig eszükbe jusson, hogy kivel fogyasztották el a húsvéti ételeket, és mindig hazataláljanak. A húsvét ünnepe akkora ünnep az egyházban, hogy nem egy napon keresztül, hanem nyolc napon keresztül ünnepelik. Utána még több héten át húsvéti idő van.

Fotó: Franyóné Pálinkás Margareta

Húsvét hétfő

A húsvéti ünnepekör minden napját sokszorosán átszövik a népi vallásosság által teremtett szokások. Ezen a napon sok népszokás él, például a locsolkodás, a hímes tojás ajándékozása. A víz megtisztító, megújító erejébe vetett hit az alapja ennek a szokásnak, mely aztán idővel mint kölnivel vagy vízzel való locsolás maradt fenn napjainkig. Egy legenda szerint a Krisztus sírját őrző katonák a feltámadás hírére vevő, ujjongó asszonyokat igyekeztek lecsendesíteni úgy, hogy lelocsolták őket. Régi korokban a piros színnek védőerőt tulajdonítottak. A húsvéti tojások piros színe egyes feltételezések szerint Krisztus vérének jelképezi. A tojásfestés szokása és a tojások díszítése az egész világon elterjedt. Más vélekedések szerint a húsvét eredetileg a termékenység ünnepe, amely segítségével szerették volna az emberek a bő termést, és a háziállatok szaporulatát kívánni. Így kötődik a nyúl a tojáshoz, mivel a nyúl szapora állat, a tojás pedig magában hordozza az élet ígértét. A locsolkodás is az öntözés utánzásával a bő termést hivatott jelképezni.

A húsvéti szokások értelmezése a Biblia alapján

Az eredeti zsidó ünnepről az Ószövetségben olvashatunk. Ennek a lényege röviden az, hogy a zsidó nép Egyiptomból való szabadulásának emlékére rendelte Isten az ünnepet az alábbi rendtartás szerint: Egy hétig a szabadulás előtt csak kovásztalan kenyeret ehttek a zsidók, tehát a tilalom nem a húsról szólt, hanem a kovásztól. A szabadulás napján az egy esztendő bárányt (vagy kecskét) tűzön sütve kellett elkészíteni, tilos volt a nyers és a vízben főtt hús fogyasztása (lásd 2Móz 12)

A katolikus hívők Jézus negyven napos böjtjére emlékezve nem fogyasztanak húst, az eredeti böjt azonban nem ilyen volt, hiszen Jézus a sivatagba nem vitt kenyeret és vizet sem, mert a kísértő azt kérte tőle, hogy változtassa a köveket kenyérré, ha tehát lett volna nála kenyér, ez nem lett volna kísértés. Jézus azonban így válaszolt a kísértésre: „Nem csak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik. It is megerősítést nyer az, hogy kenyeret nem fogyasztott. Ahogyan Mózes sem, amikor a Sinai-hegyen „ott vala az Úrral negyven nap és negyven éjjel, kenyeret nem evett, vizet sem ivott”.

Gregor Gallai

Azt kívánom mindannyitoknak erre a szent húsvétra, hogy a Feltámadt Krisztus fénye világítson meg bennünket, és legyünk hazánkban és szerte a világban a béke iránti vágy hiteles és bátor tanúi.

A keresztet ölelve állunk az üres sír előtt és úgy halljuk a feltámadást hirdető angyalának hangját: „Nincs itt, feltámadt”!
"Niet ho tu, vstal z mrtvych!"
Prajeme vam pozehnanu Velku noc!

Évértékelő közgyűlés

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület 2024.03.16-án tartotta meg a 2023. évi beszámoló közgyűlését.

A rendezvény vendége a Pest Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Vác Katasztrófavédelmi Kirendeltségtől Molnár Mihály tű. alezredes kirendeltségvezető volt.

A közgyűlésen két fő híján teljes volt a tagsági létszám, ezért annak megtartásának nem volt akadálya. A rendes tagságokon kívül pártoló tagok is jelen voltak az egyesület rendezvényén.

A közgyűlést festői helyen, a Pilisi Parkerdő Zrt. Szentendrei Erdészet Síkárosi Erdésházban került megrendezésre. A közgyűlésen a hosszantartó betegségben elment polgárőrünkre, Mihicsné Leopold Csillára emlékeztünk meg, s Fajcsák Tibor plébános pár szóval méltatta.

A közgyűlés levezető elnökének Dr. Schweickhardt Gotthilf egyesületi titkárt választották meg, aki az elnökségi beszámolókat is tartotta. A 2023. évi tevékenységről szóló beszámolót követte a kötelező napirendi programként az egyesület tavalyi gazdálkodásáról szóló jelentés ismertetése, s a felügyelő bizottság jelentésének ismertetése.

A 2023. évi értékelésénél ki lett hangsúlyozva, hogy az egyesületünk a különböző rendezvényeket, és egyéb biztosítási feladatokat felkészülten, professzionálisan hajtott végre. Ezen megállapításokat több alkalommal a szervezők, illetve a rendőrség képviselői is kihangsúlyozták, illetve jelezték az eseményt követő értékelésükben. A közoktatási intézmények oktatási épületeiken kívüli eseményeiknél - felügyeleti tevékenységet ellátva - többször közreműködtünk közmegelegedettségre.

A rendőrséggel, körzeti megbízottal közös szolgálatokról, az egyes szervezetekkel való együttműködésről is szó esett. Az egyesület titkára a beszámoló elején külön kitért az önkéntes tűzoltói feladatokra, ismertetésre került a Váci Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2023. évi felügyeleti ellenőrzés értékelése. Továbbá kiemelte a Duna- Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságával való kapcsolatot a természetvédelmi feladatok tükrében. A megjelent tagok egyhangúan fogadták el az elnökség részletes beszámolóját.

Az egyesület pénzügyi gazdálkodásával kapcsolatosan részletes ismertetésre került sor, majd a 2023. év pénzügyi gazdálkodásának elfogadása szintén egyhangúan történt. Ezután felügyelő bizottság lett újra választva Dr. Illés

György elnök, ifj. Rudolf János és Fajcsák Tibor felügyelő bizottsági tag. Egyebekben, oktatási részében Dr. Schweickhardt Gotthilf ismertette az új polgárőr törvény változásait.

A beszámolókat követően kirendeltség-vezető Úr megköszönte minden polgárőrnek az éves munkáját.

A közgyűlést követően kötetlen beszélgetés folyt a meghívott vezető részvételével, mely barátságos légkörben zajlott.

Pilisszentlászló, 2024.03.16.
Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

„Valaki elment, elvitt egy álmod s magával vitt egy egész világot”

Mély fájdalommal búcsúznak Mihicsné Leopold Csilla tagtársunktól, édesanyától, egyesületi elnökünk kedves feleségétől.

Egyesületünkben folyamatosan, hosszantartó betegsége ellenére is látott el szolgálatot, részt vett rendezvények lebonyolításánál, valamint a háttértevékenységek során támogatta elnökségünk, egyesületünk munkáját.

Betegsége ellenére folyamatosan családjának élt, szeretete nem ismert határokat.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeumban 2023. év végéig folyamatosan dolgozott, ennek köszönhetően a tavalyi évben megkapta 25. éves Jubileumi jutalmát.

Családja, barátai, munkatársai, egyesületünk tagjai mély fájdalommal búcsúznak tőle.

Pilisszentlászlói Polgárőr -és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Búcsúztató

a 2024. március 13-án elhunyt Mihicsné Leopold Csillától

Mihicsné Leopold Csilla Búcsúztatója, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Mándi Református templomban volt, 2024. április 3-án. A tartalmas, szép búcsú beszédet Dr. Cseri Miklós Főigazgató úr mondta el. A beszédből pár gondolat lejegyezve;

Csilla 1964. június 16.-án született Ózdon, egy húga volt Melinda. Tiszaújvárosban végezte el a 106. szakmunkásképző iskolát – Műtrágyagyártó végzettséget szerzett. 1981. június 27.-én a Tiszai Vegyi kombinátban kezdett dolgozni, majd Budapesten az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézetében volt laboráns asszisztens.

Férjével, Mihics Józseffel a 90-es évek elején ismerkedett meg. Házasságkötésük 2002. október 11.-én Pilisszentlászlón történt meg. 1993.-ban született egy fiú gyermekük, Mihics Krisztián, akit nagyon szeretett.

1998-ban költöztek Pilisszentlászlóra, amikor férje megpályázta a körzeti megbízotti állást.

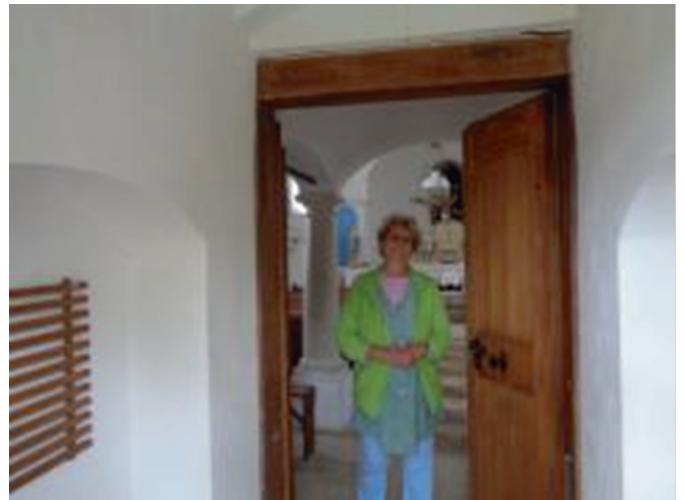
A Szabadtéri Néprajzi Múzeumban (Skanzen) 1998. szeptember 09.-én lépett be. Közel 50 évesen, 2012-ben, önszorgalomból elvégezte az Óvodai dajka képzőt, jeles eredménnyel.

Nagyon nagy, kézügyessége volt, szépen festett és érdekelte őt a fazekasság is, Csíkos Anna tanfolyamán is részt vett. Külön megjegyzendő, hogy még a kézírása is gyönyörű volt.

2019-ben egy igen komoly betegséget diagnosztizáltak nála. Onnantól kezdve, gyakorlatilag folyamatosan kezelés alatt állt. A betegség 5 éve alatt mindig csak a kezelések idejére maradt otthon. Hihetetlen erővel próbálta a munkáját elvégezni, nem akarta, hogy kivételezzenek vele. Nem húzta ki magát az

elrendelt túlmunkák alól. A farsangi rendezvényeken, vagy éppen megtartásra kerülő ünnepségeken is részt akart venni, és igen csak aktívan részt is vett. Minden vicces dologban benne volt, a Skanzenről készített „körforgásos” videóban, a kollégái közül, Ő vállalt szerepet egy kiemelkedő jelenetben.

Tavaly télen, a betegségére való tekintettel áthelyezték a Könyvtárba, ezzel könnyítve a fizikai munka alól, azonban ahogy már korábban is említettem, nem várta el a kivételes bánásmódot, ezért rövid időn belül búcsút is intett a Könyvtárnak és visszatért eredeti munkájához. A Szabadtéri Néprajzi Múzeumban 2023. év végéig folyamatosan dolgozott, ennek köszönhetően a tavalyi évben megkapta 25 éves jubileumi jutalmát.

Betegsége alatt is végig, aktívan támogatta a férje által vezetett Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesületet. Munkáikban, amíg engedte fizikai állapota részt vett, a későbbiekben, a háttér munkálatokban, tervezésekben, szervezésekben támogatta a polgárőrség munkáját. Betegsége ellenére folyamatosan családjának élt, szeretete nem ismert határokat. Teljesen tiszta tudattal csinálta végig betegségének utolsó időszakát. Szeretteinek, igyekezett minden tudását átadni a mindennapokban előforduló ügyintézési feladatokkal, papírmunkák lebonyolításával kapcsolatosan. Fiát, akire nagyon büszke volt a már eddig elért tanulmányai miatt, kérte, hogy bármi történik is, a jelenlegi felső vezetői képzését, a

Nemzeti Köszszolgálati Egyetemen végezze el. Mindig Ő főzött, az utóbbi időszakban, mikor már a betegség annyira elhatalmasodott rajta, hogy nem tudott az ágyból lábra állni, férjét és fiát onnan instruálta, hogyan kell egy-egy ételt elkészíteni. Most búcsúzik Tőle férje, aranyapa (így hívta férjét, Józsit) fia, Krisztián és párja Szabina,

Testvére, Melinda, rokonai, munkatársai, barátai, ismerősei

„A családnak a legnagyobb ajándék az egyik legkeményebb betegség ellenére, a Tőle kapott együtt töltött idő volt.”

Lejegyezte: Gyetvai Szabina

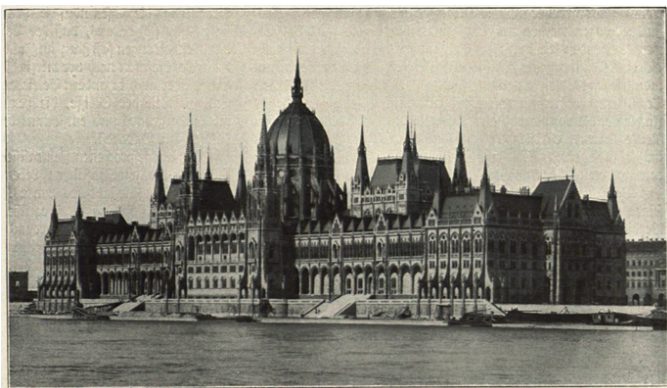
Pilisszentlászló - Senváclav

Végre egyre többen észrevételezik, hogy falunkban csak a kommunikáció szintjén mennek jól a dolgok. Az Önkormányzat képtelen ellátni úgy a feladatát, hogy az teljes egészében a lakosokat szolgálja. Az elmúlt 9 év nem volt elég arra, hogy meghallják, vagy ha meghallották is nem tettek sokat a hallottak megoldására. Több éve javasoltam, hogy miként lehetne megoldani a hétvégi turisták autói által okozott problémákat. Természetesen az nem volt jó megoldás, mert ahhoz nem kellett volna pályázni és a Polgármester éves fizetésének megfelelő összegért megoldható lett volna. De azt nem az első ember találta ki, ezért

nem is lehetett jó. Elsőbbséget élvez a saját pályázat, mely további turistákat vonz a településünkre úgy, hogy majd egyszer meg lelsz oldva a közutak állapotához kapcsolódó kérdés is. A lakosok továbbra is kerüljék a gödröket, de elkészül egy a turistákat vonzó létesítmény, mely nagyon jó lesz arra, hogy a választási kampányban lehessen rá hivatkozni és megünnepelni az időseket, valamint újabb öt évi vezetést megnyerni. A falu lakosai gondjainak és panaszainak csekély részének megoldására időt nyerni.

Gotthilf Schweickhardt

Szlovákságunk Budapesten

A törökök kiűzése után mintegy másfél évtizeddel az akkori Észak- Magyarországon mintegy másfél évtizeddel kitört a II.Rákóczi Ferenc fejedelmünk által vezetett szabadságharc. Dicső vezérlő fejedelmünk csapatainak személyi állományának feltöltése végett azon jobbágyoknak akik részt vesznek ezen dicsőséges hadviselésben felszabadítást ígért az akkori jobbágyterhek alól. Ez a rendelete azonban számos főnemesnek nem volt

kedvére való. Így átpártoltak a császárhoz, ezzel a kezdetben sikeresnek látszó szabadságharcunk megpecsételődött. Ezt követően kezdődött el igazán szlovákságunk lejövetele északról. Így jutottak le nem csak ide a Pilisbe és környékére, de a Dél-Alföldi területekre is. Egyre többen érkeztek belőlük a mai Budapest területére is. Buda – Pest akkor nyelvileg igen sokrétű nemzetiségű területnek számított. Szlovákságunk kitűnően értett a fához, kőhöz, és egyéb mesterségekhez, és igen híres volt kitartó szorgalmas munkájáról.

Számos ma is fenálló híres épület, valamint a Duna két oldalán lévő híres rakpartok, és hidak építésénél is nagyon kivette részét szlovákságunk. A régi írások szerint több mint tízezer brigád dolgozott az építkezéseken.

A 19. század legnagyobb hazai épülete vita nélkül a Parlament volt. A projektre pályázatot írtak ki, melyet Steindl Imre nyert, azt is tudjuk, hogy a

kiváló építész talentum már az alapozási munkáknál olyan beteg volt, hogy hordszéken hordták ide-oda az építkezésen. Köztudott az is, hogy a kőfalazatokat és a hozzájuk szükséges nehézállványzatokat szlovák meteremberek és szintén szlovákjuk segédmunkásaikkal készítették. Később a felsőmagyarországon született egy igen nagy tudású ácsmester fia Ján Nepomuk Bobula folytatta és az ő felügyelete alatt épült fel. Folyosóin többek között Jozef Damka szintén szlovákjuk művész szobrai is megtalálhatjuk, melyek különböző mesterségeket, mint a lovas

katona és a cipész, valamint a mesterségek allegoriáját jelenítik meg, mint az építészet és gépészet. A németajkú Steindl Imre mellszobra pedig a szlovák Strobl Alajos munkája.

Szent József Plébániatemplom

A templomot 1880-ban kezdték építeni, a 17 hónapig tartó munkákra a környéken lakó szlovákok és németek is adakoztak. Minden hónap első vasárnapján szlovák nyelvű szentmisét tartanak itt, melyekre a szlovák katolikus hívők Budapestről és a környékbéli településekről érkeznek.

Bobula János saját palotája

Ezt az épületet Bobula János is főművének tekintette, emellett ebben az alkotásában rajzolódik ki leginkább építészeti és társadalompolitikai ars poeticája. Ez érthető, hiszen – mint tulajdonos, tervező, és kivitelező egy személyben – több éves építészeti tapasztalattal és meglehetősen jó anyagi háttérrel foghatott hozzá a munkához.

Jeles napok áprilisban

TIBOR

Ünnepe: április 14. A legenda szerint Szent Cecília vőlegényének, Szent Szent Valeriánnak volt öccse és követte annak példáját nem csak a megtérésben, hanem a vértanúságban is. Életéről azonban semmi bizonyosat nem tudunk. Csak annyi bizonyos, hogy I. Paschalis pápa (817 – 824.) ereklyéit Szent Cecília a római templomba vitette át, s jelenleg is ott pihennek. Tibor a latinban: Tibur városból való.

BÉLA

Béla=Bela = Bel török név. Ősi alakja a kunban „Bila“ lehet. Béla volt a Taksony korában beköltözött volgai bolgár vezér neve. Eredete nincs tisztázva. A XVIII. Század végén Adalberttel azonosították. Szent Adalbert = Szent Béla püspök vértanú Meghalt 997. Ünnepe április 23. Szent Béla = Szent Magyarországnak és az esztergomi egyházmegyének védőszentje. Béla az óbolgárban belo – fehér.

GYÖRGY vértanú

Meghalt 303. Ünnepe: április 24. A katolikus egyház egyik legáltalánosabban tisztelt szentje. Dioclecián császár magas rangú tisztje volt és hősies bátorsággal tett hitet Krisztus igazsága mellett. Ezért a legborzasztóbb kínok közt nyerte el

a vértanúság koronáját. Már életében a legendák aranyzálaival vonták be történeti alakját. A művészek úgy ábrázolják hősiünket, hogy lóháton ülve a ló lábánál fekvő sárkányt lándzsájával átszúrja, mert egész élete küzdelem volt a gonosz szellemel. Már Szent István az ország

védőszentjévé választotta. Szent György a katonaság, testőrség, vadászok védőszentje. Egyike a 14 segítő szentnek. Segítségét kérjük háborús időkben. György (Gyuri, Gyurka, Gyurica) = Georgius a görögben: földműves.

Ismét kevesebben lettünk

bevezetőnek ezt a kifejezést Schindler László halottunk nekrológiájához. Elhunyt ifjú barátom László éppen tíz évvel utánam 1959 május 4.-én született, de már nem itthon Pilisszentlászlón, hanem Szentendrén az akkoriban elkészült szülőotthonban, de gyerekkorát itt élte le Pilisszentlászlón. Testvérei: Margit, Teréz, Ferenc és Gizella.

A család földműveléssel és állattartással foglalkozott. A sok munka ellenére László mindig jó szívvel emlékezett vissza gyermekkorára.

Elmondása szerint a földeken végzett munka és az állatok gondozása megtanította őt az időbeosztásra, a feladatok rendszerezésére. A szülők és nagyszülők pozitív mintát adó példája élete végéig elkísérte.

Általános iskola befejezése után, családjától távol Bonyhádon folytatta középiskolai tanulmányait. Honvágyát közelben lakó Teréz nővére enyhítette.

A sikeres érettségit követően felvételt nyert Zólyomba az Erdészeti egyetemre. Az itt töltött éveire is szívesen gondolt vissza, sokat mesélt az átélt kalandokról. Elmesélte, hogy tanulás mellett munkát vállalt egy szszini társulatban statisztaként, valamint dolgozott egy földmérő mellett, akivel egyszer csak a szerencsének köszönhetően kerültek el egy medve támadást.

Szlovák nyelvtudását jól hasznosította Magyarországon is, sokszor hívták különböző szakmai napokra ha tolmácsra volt szükség. Tanárai szorgalmas, lelkiismeretes, jól tanuló diákként emlékeztek vissza rá.

Erdőmérnöki diploma megszerzése után 1983-ban Nagymarosi Erdészetnél kezdett dolgozni.

Több éves sikeres szakmai munkájának elismeréseként kinevezték a Királyréti Erdészet vezetőjének. Hosszú éveken keresztül a Börzsöny-Ipoly Erdő egyik legsikeresebb, legjobban működő erdészetekeént tartották nyilván a Királyréti Erdészetet.

Segítőképző volt, senkit nem utasított vissza ha segítségét kérték. Munkatársai nagy munkabírási, jó szervezőképességű kiváló vezetőnek tartották.

A Királyréten töltött évek alatt saját családot alapított, megszülettek gyermekei: Mónika és László. A rendszerváltás utáni években a Váci Erdészeti Igazgatóság Erdőfelügyeleti Osztályán dolgozott, majd vállalkozóként magánerdő gazdálkodási munkát végzett.

Szabad idejét szívesen töltötte az erdőben, sokáig tagja volt a Börzsönyi Borostyán Vadásztársaságnak, ahová inkább a közösség és a társaság miatt járt, mivel állatszeretete nem igazán vitte rá a vadászatra.

Ezen kívül sok időt töltött saját telkén ahol málnát művelt, majd később lucernát vetett és kaszált.

Igyekezett hasznosan tölteni szabad idejét és érdeklődéssel, nyitottan szemlélte a világot.

Nagy szeretettel foglalkozott gyermekeivel, megszerettette velük az erdőt, sokat túráztak, kirándultak, ez számukra az együtt töltött boldog órákat jelentette.

Életre szóló élményeket kaptak édesapjuktól

László számára az erdő sokat jelentett, ezzel a verssel lehetne leginkább jellemezni:

Áprily Lajos: Szeret az erdő

Engem az erdő véd és szeret,
Utamon erdek kísérték:
Bükkök, gyetyánok, égerek
Tölgyek, fenyők is égig értek.

Most is, hogy visszagondolok
Hajdani erdeim sorára,
A hegy felől gyönyörűen
Zúg bükkös erdők orgonája.

S ha majd mélyebbre költözöm,
Érzéstelen rommá omltan,
egy hang közelről súgja még:
Én is az erdő fája voltam.

Lejegyezte: F R

Minden századik

Minden századik területfoglalót tud az EU visszatoloncolni. A többi 99 bent marad.

Átlag

32,2% a pedagógus béremelés. Mint mindig, a szelidek fizetésemelését most is a legerőszakosabbak kapták meg.

Építési hibák

Minden szoba plafonja 15 C – al melegebb, mint a padlója. Ezért minden népi építészetben az alacsony plafon volt a módi meleg élettérnél, és rengeteg gyerekkel, most a rengeteg gyerekszoba a módi és a rideg szobák gyerek nélkül. A lehető legmagasabb belmagassággal.

Losonci Miklós

Fogy osztályunk, egyre fogy Azok az iskolásévek

Kómár Jánosné, Kosznovszki Magdi váratlan halálával ismét apadt létszáma az általános iskolai tanulmányaikat 1963 – ban befejezetteknek községünkben. Többségben 1949 születésűek voltunk így 1955 szeptemberében ültünk az akkor még négyszemélyes paddal íróasztallal egybeépített helyünkre. Akkoriban még mártogatós tollal írtunk a tintatartó helye szintén az asztalon volt kiképezve. Néhányunknak, (főleg nekem) kezünk arcunk tintás lett a tanítás végére. Tantermeink fapadlósak voltak, amit időnként bekentek fekete fáradt olajjal. Ezt a módit, mivel mi fiúk ősszel és tavasszal többségben mezitláb jártunk iskolába, nem szerettük. De sebaj ujságopapírt tettünk a talpunk alá.

Akkoriban még a háború előtti időkből való igazi néptanítóink is voltak, akik igazán hivatásuknak tekintették a tanítói pályát. Sokszor bizony a legkisebb vétségért is hamar előkerült a pálca, és

vératlanul bizony még egy - két pofon is elcsattant. Az első – második osztályban az áldott emlékezetű Vasváriné Bumbera Margit tanító néni igazán nagyon türelmesen tanított meg betűvetésre – olvasásra. Tette ezt csodálatos türelemmel és odaadással sok évtizeden át. Falunk szülötte Dombai Pál ének és szlovák szakos kántortanítónk, , nagyon odaadóan igyekezett elsajátíttatni velünk a szlovák irodalmi nyelvet. Keller Antal igazgató úr olyan kiszinezve tudta tanítani a történelmet, hogyó plántálta belém a történelem iránti érdeklődésemet. Ezen kívül szinte német katonás rendre és fegyelemre is igyekezett megtanítani minket. A képen látható Sztranyovszki Pálné, aki Budakalászról járt, volt igen jó lelkű osztályfőnökünk. Zentai Lajosné, aki Szentendréről járt szintén humánus jó lelkű tanító néni volt. Kovács Gézáne Júlia nénivel, mint volt tanítványai most is tartjuk a kapcsolatot. A későbbiek közül

Sipos Árpád és Winkler András tanító – illetve később tanárokról sem szabad megfeledkeznünk!

A fenti felsorolás, mint sok minden az életben nem teljes. Mentségül, indoklásul bátorodom megjegyezni, hogy idén már több mint hat évtizede ballagtunk. Rátérve az alanti képre, amely 1963 tavaszán készült, igyekszem a legkevesebb tévedés nélkül leírni a névsort.

1963 – Álló sor balról jobbra a fiúk: Melicher Béla +, Petkó Ferenc +, Franyó Rudolf, Franyó János+,

Dombai István +, Hornyák József +, Dombai Mihály. Szintén álló sorban a lányok: Német Mária +, Hornyák Lídia+, Vanyák Anna, Vanyák Margit, Vrchovina Margit. Ülő sorban szintén lányok: Dombai Magdolna, Schandli Zsuzsanna +, Koszovszki Magdolna most temettük. Sztranyovszky Pálné osztályfőnök +, Dombai Pál szlovák szakos kántortanító +, Dombai Lídia, Mikula Margit +, Varga Ilona.

Újabb temetés

Legutóbbi halottunk Magdika, aki az alsósorban Sztranyovszki tanító néni mellett ül, számomra váratlanul távozott a túlvilágra. Írom ezt azért is, mert nem is olyan régen találkoztunk a helyi postahivatalban, és dolgunk végeztével visszakalandozva gyerekkorunkba igen vidáman elbeszélgettünk. Így váratlanul ért a hír, mely szerint érte szólt a lélekharang. Magdiról csak igazán röviden annyit, hogy ő még kortársaihoz hasonlóan valóban helyben Pilisszentlászlón

bábaasszony által született, 1949. április 18. hétfőn. Még annak a hétnek vasárnapján lett Szakszon plébános úr által megkeresztelve a kápolnánkban. Keresztszülői feladatokat Valent András és felesége Dankovics Margit vállalta. Általános iskolai tanulmányait jó eredménnyel befolyezve mint szövönő dolgozott. 1967 novemberében házasságot kötött Kómár Jánossal, akivel haláláig békés, meghitt életet élt.

Földi maradványai Tibor atyánk által a római

katolikus szertartás szerint kerültek végső nyughelyére szülőfaluja temetőjében. A szertartás keretein belül a leányai által írt búcsúztatót olvasta fel:

Kedves édesanyánk két év betegség után, úgy döntött elhagyja a földi létet, és felmegy a mennyekbe, hogy onnan vigyázzon ránk. Nagy úr maradt utána, de a szívünkben, a lelkünkben itt van velünk. Soha nem szűnő mosolya, és ragyogó szemei, ahogy ránézett dédunokáira, Konora és Ninettre, ahogyan minket, a két lányát nevelte, szigorúság pontosság volt az életre nevelés, és a családi összefogás, összetartozás, amit belénk nevelt, és ami belénk is ivódott az élet folyamán. Sokat köszönhetünk neki, ezt visszük mi is tovább,

szeretett édesapánk szárnyai alatt, aki mindenki Jani bácsija, és Ő aki nem itt született a környéken, hanem az Alföld rónaságáról származik. Búcsúzunk tőled, férjed János, két gyermeked Anna és Mónika, unokáid Dorottya és Kristóf, Balázs és Bence, dédunokáid Konor és Ninike, vejed Józsi, Dorka férje Balázs, és Kristóf párja Ági. Sándor akit nem olyan régen ismertél meg, de elfogadtad és megszeretted, és Ő is Téged! Testvéred Pista is búcsúzik, és sok szeretettel gondolunk rád, szerető családot, rokonok, barátok, szomszédok és mindenki aki csak ismert.

Franyó Rudolf

Húsvéti idill

A Húsvéti idillhez a megszentelt sonka főzve, a krumpli saláta, tojás a húsvéti jelkép. Hajdanában népiesen festett tojást – tojásokat kaptunk locsoláskor, amikor még a sajátmagunk által fűzfavesszőből font virgáccsal enyhén megcsapdostuk az asszonyok – lányok lábait, és mondtuk anyanyelvünkön a versikét:
„Sibi – ribi, masné ribi. Od korbácsa – kusz kolácsa, sem krazlicu!

A fent említett ételek, nem csak régen, de jelenleg is a bőség kosarának a jelképei. A virágzó barka növény szintén a tél végét jelképező szimbolikus virágokhoz tartozik.

Fotó – szöveg:

Franyóné Pálincás Margareta

Butítás

Csak akkor lennének jók az információk, ha nem butítanak, hanem okosítanak. Hiú ábránd. Az egész emberiség a butításban érdekelt, nem az okosításban, Február 19 –én minden híradó után elmondták, hogy ezen a napon szólal meg először a pacsírta. Be is mutattak egy harkály színezetű festett madarat egy mesterséges odú előtt állva.

1.:A pacsírta szürke madár, nem tarka. 2.: földön fészkelő, még fára sem száll soha. 3.:nem február 19 –én, hanem március 19 –től lehet hallani az énekét a kék égből, mielőtt „lezuhan” a párjához a földre. Nem szándékos hazugságról volt szó, hanem teljes hülyeségről. Aki nem látott pacsírtát az ne próbálja elmesélni a szokásait és a külsejét.

Losonci Miklós

Jéghegy

Az óceánban amikor elolvad az alja, akkor megfordul. Az ókori görög városállamokat a római birodalom követte. Majd a középkorban megint olasz és német városállamok voltak. Azután egységes „nemzetállamok”. Meghúzhatatlan határokkal. Németek még a Volgánál is éltek, de Sztálin Kazahsztánba telepítette őket. Most Ázsiában élnek. A szlávok pedig középeurópában. Az Európai Unió megoldotta a beltenyészet problémáját, de a migráció megint a szuverenitást kell erősítse, mert az Európai Unió képtelen az inváziók megállítására. Szeperált államok viszont játszva képesek rá. A „Közös Piac” életképes volt, de a Világ Piac már világversenyt jelent. Ahol egy kivétellel mindenki vesztes kell legyen. Az emberek és árúk szabad áramlása a tőkéseknek elejétől bomba jó volt. Az összes többi embernek viszont csak „időzített bomba”. Ami robbanásveszélyes. Auz ukrán gabona és háború is

szétverheti az Európai Uniót ha Európa hagyja. Minden lufiba lehet még egyet fújni, de az egy fújás mindig a legutolsó. A piacvesztés és országvesztés csak országonként gátolható meg. Mert az Európai Unió még hallani sem akar róluk.

Losonci Miklós

Tölgyfa utca

Elkezdődtek, vagy helyesebben szólva, folytatódik, és egyben befejezéshez közeledik a Tölgyfa utca

aszfaltozása. Az ezzel kapcsolatos előkészítési munkálatok még a múlt hét elején igen nagy, és jól szervezett tempóval elkezdődtek. Értesülesem szerint, főleg az Önkormányzatunk négymillió forintos pénzmaradványának köszönhetően fog elkészülni a jelenlegi munkatempó alapján számolva, igen hamar a Béke utca leágazásáig elmaradt aszfalt burkolat.

Amennyiben ezt az igen jelentős hosszúságú utcarészt valóban a fent jelzett összegből, a mai anyagárak, fuvar költségek és munkabérek alapján sikerül elvégeznie a kivitelezőnek, akkor a régi mondás szerint: - „Le a kalappal előtte”!

FR

Hozzászólás a „vadászat” című cikkhez

Dobzse László apja lengyel volt, anyja habsburg osztrák. 1504-ben valamelyik nemesek kérésére fővesztés terhe mellett rendeletileg betiltotta a népnek minden vad elejtését, fa kivágását, és a halfogást. Pont tíz évre rá tört ki a Dózsa féle

paraszthábotú 1514-ben. Többek közt a vadászat és az erdőhasználat, favágás mint ösfoglalkozások betiltásának hatása is. A felkelés leverése után Verböczy törvénybe is iktatta a tilalmat a nép részére. Ma bárki leht vadász, ha büntetlen

előéletű, nem áll eljárás alatt, levizsgálják, pszichológiailag alkalmas, és RENGETEG PÉNZT hajlandó fizetni érte. Már nem születési előjog. Kizárólag pénz vagy befolyás kérdése. A „belső orvvadásztot” jogosulatlan vadászatnak nevezik. Például elejtés tilalmi időkből, a szomszéd területén, vagy kifejezetten korú vad elejtése. Nőivarú fácán, stb. A fegyelmi bizottságok ezeket az eseteket ellenőrzik, felderítik, szankcionálják. A vadak az elmúlt 500 évben is pusztították a „nép” gabonáit, gyümölcsöseit. Ezért

a „népi vadászat” is „virágzott”. Az urak erdeiben okozott károk miatt efőlött szemet hunytak. Sok vad – sok kárfelvétel.

Vadászat nélkül sem mező, sem erdőgazdálkodás nem létezne, mert minden gabonát és facsemetét a vadak falnának fel. A szabályozott vadászat biztosítja minden növény és állatfaj védelmét és fennmaradását. Sőt még a betelepített muflonok és dámszarvasok szaporodását is, pedig ezek nem is őshonos fajok, és telepítés nélkül nem is terjeszkednének. A biológiai egyensúlynak mi is részei vagyunk. A hazai madarainknak mindössze 1-2 %-a vadászható. Azok is csak ősz végén, tél elején. Világszerte szabályozott vadászat védi meg az állat és növényfajokat a kipusztulástól. Az embereket pedig az elviselhetetlen vadkároktól. A túlszaporított vaddisznók mentent kitérnek. Aztán a sertéspestis pár évre kiirtotta őket. A madárinfluenza pedig a védett madarakat írta ezerszámra. Például a darvakat, vadlibákat, stb. Megfertőzve veszélyeztetve a háziszárnyasokat is.

Losonci Miklós

Örökre eltávozott

Örökre eltávozott a földi élettől Mikula Gáborné Marika néni.

Mikula Gáborné 1936. szeptember 13.-án született Pilisszentlászlón. Sokan Mikula mamának szólították. Gyerekkorát két testvérével, Gusztival és Lacival töltötte. Iskolás éveit befolyésva az első munkahelye a visegrádi erdészethnél volt, ahol erdőgazdasági munkásként dolgozott. Szeretett a munkatársaival dolgozni. Sokat mesélt családjának a munkában töltött évekről. Marika néni 1956. áprilisában ment férjhez a szintén falubeli Mikula Gáborhoz. Mindketten nagyon szorgalmasan, szinte erőn felül dolgoztak, hogy a szülői háztól eltávozva minél előbb saját családi fészekbe költözhessenek. Férje a jobb megélhetés reményében, néhány helybéli barátjával, szülőfalujától távolabb vállalt munkát. Két gyermekük született. Kitaró szorgalmuknak köszönhetően, igen rövid idő alatt különálló ingatlant sikerült vásárolniuk. Ezen építették meg

később 1964-65 – ben az új családi házukat. Nagyon jól emlékszem a dátumra, hiszen akkor, mint másodéves kőműves inas, töltöttem inaséveimet az áldott emlékezetű Petkó Lajos kőművesmesternél, így részt vettem az építkezésen. Arra is nagyon jól emlékszem, hogy az övéké volt az első ház annak idején a faluban, mely az akkoriban új dolognak számító B- 30 blokk téglából falaztunk fel. Az akkori szokásoknak megfelelően a „glejtni” zöldelő fát inastársammal hoztuk a közeli erdőből. Ez szallagokkal feldiszítva került felállításra a ház egyik utcafelőli sarkába. Akkoriban még nem voltak helyben beton – habarcskeverők. Ezt a nehéz munkát bizony asszonyok végezték kézi erővel. Nos, Marika néni ezekben a munkákban is derekasan kivette részét. Ezen, felül gondoskodnia kellett Erzsébet és Gábor névre keresztelt gyereiről is. Ebben a házban élt együtt a család, amíg gyermekeik házasságkötés által el nem hagyták

családi fészüket. Sajnos férjét és Leányát betegségben elveszítette. Hosszú éveket töltött özvegyen, és igen nagy tisztelettel – szeretettel gondolt szeretett férjére. Négy unokája és 1 dédunokája született. Életét családja körében töltötte. Szeretett sütni, kertjét rendezgetni. Mindenki szerette, mindenkihez volt egy-két kedves szava. Sok falubeli embernek van hozzá kapcsolódó kedves emléke. Az utóbbi időben egészsége megromlott, fia és menyé ápolták. Hirtelen halála megrendítette a családját.

Földi maradványai Tibor atyánk által a római katolikus szertartás szerint kerültek végső nyughelyére szülőfaluja temetőjében.

Búcsúzik tőle: Családja, Fia Gábor, menyé Zsuzsi. Unokái, Gábor és barátnője Brigi. Szilvi és vőlegénye Pepe. Andi és családja, Feri, Emese. Andi és családja. Pista, Guszti és családja Móni, és Pisti. Násza: Pista, Mária és Pisti. Szlovák család, Vanyák család. Rokonok ismerősök és mindenki, aki ismerte és szerette.

F R

Tibor atya bölcs mondásainak gyűjteményéből

1. Nem lehet elégszer ismételni az alapelvet, hogy csak akkor lehetünk boldogok, ha saját boldogságunkat mások boldogságában keressük.
2. Az igazság gyakran sokáig alszik, de végül mégis felébred.
3. A lét válna kibírhatatlanul unalmassá, ha nem próbálnánk megfejteni azokat a titkokat, amelyeket Isten elrejtett előttünk.
4. Csak az a tiéd, amit nem veszthetsz el egy hajótöréskor.
5. Vannak még sokan jó lelkek, akikkel az élet útján összeakadunk, és mily szép azokkal barátságban keresztül vándorolni az életen.
6. Ne aggódjatok tehát a holnap miatt, a holnap

majd gondoskodik magáról. A mának elég a maga baja.

7. A balsorsban mutatkozik meg az igazi barátság.
8. A vizsgáldás nélküli élet, nem embernek való élet.
9. Ahol csak lehet, tégy jót! Közben gondolj arra, hogy aki szívében jó, azt a sors nem terheli nagy szenvedéssel.
10. Tartsd magad távol azoktól, akik le akarják törni az ambícióidat! A kis emberek mindig ezt teszik, de a nagyok éreztetik veled, hogy te is nagygyá válhatsz.
11. Minél tudatlanabb az ember, annál hiúbb.
12. Hiszek benne, hogy Isten irányítja a dolgokat,

A szlovákok személyiségeinek éve Magyarországon: Bárkányi Valkán Zoltán

A Podpilíšký Kestúcból származó, Budapesten élő író, Bárkányi Valkán Zoltán egyike azoknak a magyarországi szlovákoknak, akiknek újságírói és írói munkássága jelentős hatással volt szlovákok generációira Magyarországon.

Gyermekkorát részben szülővárosában, Kestúcban töltötte. Részben azért, mert a háború kegyetlenül megviselte családja életét: édesapja fájdalmasan korai elvesztése után (1945) Szlovákiába költözött egy magyar faluba, hogy meglátogassa az ott letelepedett rokonait. Kamaszkora óta, 1953 óta, amikor belépett a budapesti szlovák általános

iskola 7. osztályába, fővárosi lakosnak tartja magát. 1959-ben diplomázott a budapesti Szlovák Tanárképző Intézetben, öt évvel később pedig magyar, szlovák és cseh nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári diplomát szerzett.

Rövid ideig a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének apparátusában dolgozott, 1966-ban a Néplap szerkesztője lett. Munkahelye harminchat éven át hetilapunk szerkesztősége volt, kilenc évig vezetője és a mai napig együttműködik vele. 1977 óta irodalmi. Rendszeresen részt vett a Magyarországi

Szlovákok Demokratikus Szövetségének irodalmi versenyén, első díjat nyert Az öregség balladája és A gépész című novelláival. A Springs című kis prózai antológiában (1982) három novellája jelent meg. Öt évvel később jelent meg első önálló novelláskötete, a Flare-up, 1998-ban a Return című rövid prózagyűjteménye, 2009-ben pedig a Karová néni karácsonya. 2008-ban jelent meg a Pod Pilíšom – ott van a világunk című irodalmi antológia, három évvel később a Pivnica című rövid prózakötet-gyűjtemény, 2013-ban a Jabloň című novellagyűjtemény, három évvel később Az öregség balladája, 2021-ben pedig az utolsó Látogatás című gyűjtemény. Hozzá kell tenni, hogy utolsó könyvei szlovákul és magyarul már megjelentek.

Bárkányi Valkán Zoltán a szlovák konyhai hagyományok magyarországi népszerűsítésének is szentelte magát az 1997-ben megjelent Szlovák konyha receptgyűjtemény kiadásával. Bővített szlovák és magyar nyelvű kiadása 2020-ban látott napvilágot.

Bárkányi Valkán Zoltán rendszeresen publikál a Naptárunk című évkönyvben és irodalmi antológiákban itthon és Szlovákiában, ahol a pozsonyi Bibliotéka könyvvásáron mutatja be műveit. Reméljük, hogy ősszel újra összegyűlhetünk, mivel a szerző hetedik önálló könyvét, az Örök várakozást adja ki. Bárkányi

Valkán Zoltán művei szeretetet sugároznak szülőföldje, Podpilíšký Kestúc iránt. Ahogy ő maga bevallotta: "... Alázatos munkámmal adósságot akarok törleszteni azoknak az embereknek, akik felkészítettek erre az útra, hogy megköszönjem nekik azt a szeretetet és bizalmat, amely ma bátorít."

Munkásságát pozitívan értékelik a magyar és szlovák irodalomkritikusok.

Munkájának állandó bírálója Katarína Maruzsová Šebová professzor, aki szinte minden munkáját részletesen elemezte.

A neves irodalomtudós, Peter Andruška nagyon tömören foglalta össze a szerző munkáját: "Valkánov prózáinak, játékfilmjeinek, novelláinak eseményei vidéki és városi környezetben játszódnak, a múlt találkozik a jelennel, a történetek főszereplői főként idős emberek. A nagypapa sok író történetének ikonja, bölcs, érzékeny, élethelyzetek megoldására képes srác. Az ilyen karakterválasztás lehetővé teszi a szerző számára, hogy bátran érintse meg a történelmi vagy akár politikai háttérrel (és árnyékolással) rendelkező témák (tapasztalatok, emlékek) kútját. Valkán prózájával kapcsolatban beszélünk a tisztító balladikáról, az iróniáról, a humorérzékről is, amelyet a helyi irodalmi hagyomány szempontjából inkább vidéki, mint városi jellegzetességekként értékelünk. Nem csoda, hogy Valkán visszatér Podpilíšké Kestúcba, egy olyan környezetbe, amelyből eltűnik az egykor természetes földiség, de továbbra is élmények és ezért irodalmi ábrázolásra alkalmas történetek tárháza marad."

Bárkányi Valkán Zoltán 2019-ben Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjban részesült publicisztikai, irodalmi és újságírói tevékenységéért, 2022-ben pedig a Külhoni Szlovákok Hivatalának kitüntetésével.

Magánügy

Magyar Péter és Varga Judit családi veszekedéseit nem kell a kormánynak megoldania. Nem kell a médiáknak hónapokig csámcsognia a félárva gyerekek rovására. A családi élet titkos, akárcsak az orvosi leletek. A nők védelme a férjeiktől állami beavatkozásokkal a maradék családokat is szétveri.

Férfi jogok nélkül nem mernek megnősülni, gyerekeket vállalni a férfiak. 25 évre női gyerektartás, akkor is, ha a nő végig más férfival él. 0,75 – ös reprodukciós ráta mellett nem kell terrorizálni a férfiakat!

Losonci Miklós

Épül szépül

Valami oknál fogva, (aminek eldöntése nem tisztem), az egyre lassúbb munkatempónak köszönhetően valóban csak épülget a Turista Központ grandiózus épülete. Az ismét lelassult munkatempó miatt a produktív dolgozók sem igazán hibázhatók, hiszen ők amikor itt vannak nem kapkodva ugyan de szép csendes tempóval dolgoztatnak.

Mivel igen messziről járnak, az

ide, és hazafelé tartó útjuk reggel kettő és haza szintén ugyanannyi. Nos, ahogy a régi nótát énekelték eleink: kétszer kettő néha öt. Komolyra fogva az írást, mint építőmester bátran kijelentem hogy ilyen napi teljesítmények mellett a születésnapomon mely a Szent László búcsúnapunk táján szokott lenni nem itt fogok sörözgetni.

F R

Szibilla Legendák és jóslatok

ISBN 978-615-6133-2-1

KI VOLT SZIBILLA?

Tisztelt olvasó!

Próbájon visszamenni, úgy két és fél ezer esztendő, mikor élt Szibilla Sába városában, Arábiában. Gyönyörű és nagyon tetre kész asszony, királynő, aki fölöttébb meg volt ajándékozva a jóvendölések tudományával.

Elvárásolta nem csak a leghatalmasabb és állítólag legbölesebbet a királyok közül az öreg Salamont, de egész nemzadékeket, egyedülálló jóslataival, melyekből nagyon sok olyan dolog esemény beteljesedett melyek abban a korban ismeretlenek voltak.

Szibilla valószínűleg megtette a legokosabbat amit tehetett.

-Elindult a királyok királyához, Salamonhoz, és megbízta látomásaival – jóvendöléseivel, amivel óriási népszerűséget biztosított magának napjainkig.

Azt, hogy látogatásával teljesített ezen egyéb állami küldetést is, nem tudjuk. Itt a királyi udvarban talált nem csak sok hallgatót, és érdeklődőt, de irnokokat is, akik áttolmácsolták-

leírták jóvendöléseit, és ez által megőrizték az utódok utódainak.

Nagyon sok országban a világon tiltva voltak ezen írások, melyek tartalmaztak, sok olyan igazságot, mely nem mindig tetszett az uralomra törő hatalmasságoknak.

Megjövendölte buksát sok birodalomnak, kihalását a halhatatlan királyi dinasztiáknak, de még az inviziciót is.

A legismertebb jóvendölő azokban az időkben olyanokat mondott valóságúen, hogy most is csodálkozunk nem csak jövőbe látásában, de az ő technikai tehetségében is, mivel megírt olyan dolgokat, melyekről abban az időben sejtelve sem volt az emberiségnek.

Például a repülő, tengeralattjárók, automobilon és egyéb technikai eszközök.

Mártózzon, merüljön, velünk az ő csodálatos, jóvendöléseibe elemezze mennyi teljesült, és mennyi vár még ránk.

Közösen fogjuk remélni, hogy nem minden fog teljesülni, és az emberiség a planetánkon átél még hosszú időket, korokat.

IDÉZETEK A KÖNYVBŐL

Eljön ideje a hanyatlásnak

- „Nők elteszik saját ruházatukat és férfiak ruháiba fognak öltözni. Hajukat rövidre fogják vágatni, és sok egyéb szokásban is követni fogják őket annyira, hogy nőt a férfitől nem tudod megkülönböztetni.“

- „Asszonyok a legfurcsább ékszereket fogják hordozni testükön. Szemüket és ajkaikat változtatják majd, nem csak festéssel, de másképpen is.“

- „Az ember bírni fogja a szelet, vizet és a napsugarakat is. Érte fognak dolgozni, melegíteni, és különböző módokon, fogják szolgálni.“

„Látom az óriási mesterséges állatokat, elkészítve fémből melyek gyorsan, fürgén mozognak a földön, meghajtva szélnek, napnak, és víznek erejével. Tudnak repülni a levegőben és úszni a tengeren a legnagyobb hullámverésben is. Segítségével az ilyen mesterséges termékeknek az ember nem csak a föld fölött

fog uralkodni, de el akar repülni ebből a világból oda, ahová engedi kedve a teremtőnek.

- Büszkességében azt fogja vizsgálni, nem tudná-e megváltoztatni útját nem csak az emberiségnek, de a világnak és a csillagoknak is.

Ettől a vágytól az embert nehéz lesz eltántorítani. Akarata a Teremtőnek leüt majd sok mesterséges, állatot az égboltról a földre, ahol elégnak a sugárzástól.“

Tisztelettel, F R a fordító

Erdei melléktermékek

Csipkebogyó

Nagyhatású vitamínban gazdag gyógynövény. Használják tea-főzetnek, de leginkább lekvárt (hecsedlit) főznek belőle. Jelenleg már kevésbé, de gyerekkorunkban több helybeli családnak volt kereseti lehetősége.

Ősszel kezdték szedését az erdőben, réteken található csipkebokrokról. Fizikailag ugyan nem nehéz, de igen nagy türelmet igénylő munka volt a tüskés bokrok között szedegetni az apró bogyókat. Naponta kétvödörnyi csipkebogyó megszedése hazahozatala nagyon jó eredménynek, szinte rekordnak számított. A munka java azonban csak azután következett.

Bogyóként letisztítani, majd főzni, paszírozni, újrafőzni megfelelő ideig, majd tárolni, értékesíteni.

Hajdanában még vödörrel hordták Budapestre, majd ott a lépcsőházak lakásainak bejárati ajtaján

kopogtatva árulták a hecsedlit amit általában fél literes – mércével mércével mértek ki vödörkéből.

Közkelettség miatt könnyű volt értékesítése. Általában megrendelésre szállították. Minden asszonykának megvolt a vevőköre, de árulták piacokon is.

Erdei fekete málna

Az időjárástól függően nyár végén, ősz elején érik. Szedése nagyon lassú, viszont igen értékes, zamatos termésű növény. Szedték eladásra is, de leginkább otthoni málnafőzésre, vagy házilagos borkészítésre. Szedtek még különböző vadgyümölcsöket, de ezeket saját felhasználásra.

Gombák

Községünk környéki nagyon sok ehető és mérges gomba termett és terem napjainkban is. Régebben

azonban az öregebb erdőrészeknek és kedvezőbb éghajlatnak köszönhetően több gomba termett.

Elődeink megélhetésén nagyon sokat javított, hiszen felhasználásukkal saját közvetlen étkezési céljukra. Száritással tartosították télire és kosarakban piacokra hordták. Jelenleg is található erdeinkben, de már nem olyan mennyiségben mint gyerekkoromban. Akkoriban természetesnek szánták, hogy két nagyobb gyermek egy hátikosárnyi és két kis kosárnyi gombával tért haza estére, de sokszor már kora délutánra a gombaszedésből.

Érdekességként megemlítem, hogy községünkben gombamérgezés nem volt. Minden őslakosunk ismerte az ehető gombák jelentős részét, és csupán azokat szedte le és viszte haza, amelyben abszolút biztos. Több ehető gombafajtába, amiben bizonytalan inkább belerúg.

Szénagyűjtés

Községünkben hajdanában akár a többi településen virágzott az állattartás. A megművelhető földterület csekély volt ahhoz, hogy az állattartáshoz szükséges szállítás takarmányt meg lehessen termelni. Ezért nagyon fontos volt kaszálása begyűjtése a szénának, amelyet a környező erdei tisztásokon, réteken, sőt még utak mentén is gyűjtöttek.

Az ezzel kapcsolatos munkafolyamatokat: kaszálás, forgatás, boglyákba gyűjtés, szállítás, otthoni

deponálás kazlakban, vagy padlásokon csak kézi erővel lehetett elvégezni. Mindenki igyekezett a télire elegendő mennyiséget elraktározni, ezért leglehetősebb, és legmesszebbi helyeken is lekaszálták és hazahozták a szénát. Még Sikáros környékéről és Cseresből is hordták haza a télire valót. A múlt század közepétől azonban csökkenni kezdett az állatállomány, ez kedvezőtlen hatással volt a termőföldjeink szerves trágyának utánpótlására ez által, azok termőképessége jelentősen csökkent. Jelenleg nincs, már barázda elszántásából eredő vita a szomszédokkal. Megszűntek a viták a felől is, hogy ki kaszálja le és vigye haza a szénát. Ami hajdanában a megélhetést jelentette, ma már gondot jelent annak gyomtalanítása.

Negyven éve történt

Súlyos tömegbaleset 1984. március 24-én az autós hegyi bajnokság Visegrád-Lepence és Pilisszentlászló közötti szakaszán, ahol Szabolcsfi Péter, a Külker SC versenyzője irányíthatatlanná vált gépkocsijával a nézők közé rohant. / oSlovMa-Anno-Fotó-Archívum / A balesetnek 4 halottja és több súlyos sérültje volt. Szabolcsfi Péter Ladája egy egyenes szakaszon belecsapódott a 3 soros nézőfalba, majd Drapál János motorkerékpárversenyző Ikarus buszának vágta az embereket. 4 halálos áldozat mellett 14 súlyos sérültet kellett menteni a 18-ból, akiket elsodort a műszaki hibás versenyautó. A tömegbaleset egyik halálos áldozata Ladislav Bielik, szlovák fotóriporter volt.

NEMZETI RENDVÉDELMI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM

"A jövőnk a következő nemzedékek kezében van, a mi feladatunk, hogy sikerre segítsük őket.."

Kedves Barátaink, Ismerőseink/Tisztelt Leendő Támogatóink!

Szeretnénk bemutatni az Alapítványunk által létrehozott programunkat, mely prevencióss jelleggel szeretne segíteni a fiatal generációknak az élet fontos kérdéseiben való tájékozódásban. Az előadásokat pszichológus szakember, Baranyi Dorina tartja és állítja össze. Sikerült még egy leendő pszichológus kollégánót is bevezetnünk, mert célunk egy erős, lelkes, fiatal csapatot összehozni.

A program 2023-ban indult, mellyel a 14-19 éves korosztályt céloztuk meg. Túl vagyunk tizenöt előadáson, öt iskolában közel 700 diák részvételével. Büszkén mondhatjuk el, hogy mind a diákoktól, mind a tanároktól, iskolai vezetőktől pozitív visszajelzéseket kaptunk. Az előadásokra meghívtuk az adott rendőrkapitányságok vezetőit is, a résztvevő kollégáktól is megerősítő, biztató véleményeket kaptunk az előadásokkal kapcsolatban.

Céljaink:

- a rendvédelmi életpálya népszerűsítése a 14-19 éves korosztálynak;
- kibővíteni az előadásokat általános iskola 6-7-8. osztályos tanulóinak;
- készülni egy kifestő az óvodás-kisiskolás korosztálynak;
- részvétel a 2024-es Rendőrnapon a Városligetben;
- részvétel a 2024-es Rendvédelmi és családi napon Heves vármegyében;
- az előadások témáinak bővítése;
- országos programmá fejleszteni az előadásokat.

Szeretnénk a segítségedet/segítségét kérni az adó 1%-ával kapcsolatban, mert ezzel tudnátok/tudnák támogatni a programunk fejlődését és minél szélesebb körben való elterjedését.

Keressük a cégekkel, vállalkozásokkal való együttműködés lehetőségét is, hogy közösen sikerre vihessük programunkat, mert közös feladatunk gyermekeink, unokáink segítése az élet rögzös útján, hogy boldog és sikeres felnőttek válhassanak belőlük.

1% felajánlás:

Heves és Vidéke Bűnmegelőzési Alapítvány

3360 HEVES SZERELEM ALFRÉD ÚT 28.

Adószám-19133737-1-10

Köszönjük a segítséget, s ha bármilyen kérdés felmerülne keress/keressen minket az office@nrbp.hu email címen.

Dr. Francsics Ottó
Elnök

Dani Attila
Alelnök

Csépe P. Pier
Titkár

HEVES ÉS VIDÉKE BŰNMEGELŐZÉSI ALAPÍTVÁNY
3360 Heves, Szerelem Alfréd út 28.

Humor

BAJ VAN A RUDIVAL, DOKTOR ÚR

A szomszédos Izbégen (Szentendrén) történt az eset.

Kőfaragók faragták, helyezték a köveket, a reggeli pálinkát bor, majd a délutáni melegben sör követte. Az egyik bőbeszédű, huncutságot kedvelő kőfaragó megismerkedett a szomszédban lakó idősebb hölgygel.

Nos, munka befejeztével a szokásos italozást követően Kázmér a kocsmából az építkezés szomszédságában lakó hölgy felé vette útját.

Míntha össze lettek volna beszélve, a ház úrnője beengedte lovagját, majd megkínálta saját házi borával.

Kázmér ivott még egy kevéske bátorságot, miután egyre testközelbe igyekezett kerülni szíve hölgyéhez, aki közben vacsoráját főzte a fatüzeléses tűzhelyen (akkoriban még nem volt, vagy legalábbis nem mindenhol volt még palackos gáztűzhely). Addig – addig erősködött Kázmér, hogy ittasságában, vagy izgalmában meztelen alsótestével rácsúszott a forró tűzhely tetejére

(platnijára). Összeégette alsótestét. Nagy volt a fájdalma, de talán még nagyobb a szégyenérzete.

Másnapra, annyira nagy fájdalmai lettek, hogy bátorságot merítve, na meg munkatársai tanácsára, akik sztorijának első hallására, ájuldoztak a nevetéstől, elment a Bükkös-parton lévő orvosi rendelőbe. Mikor rá került a sor, bement a szintén jó humoráról ismert doktor úrhoz.

- Mi a bajod, Kazikám? – kérdezte a doktor úr.

Kazi nem tudott hozzáfogni az előre betanult mondókájához.

- Jaj, doktor úr, baj van a Rudival! – mondta kínosan nevetve.

- Ne szórakozz, Kazi! Akkor miért nem a Rudit küldted ide?

- Jaj, jaj doktor úr, ő is itt van a gatyámban!

- Folytatta a dicső lovag, majd most már felbátorodva elmesélte kalandját, amin még a nővére is jóízűen nevetett.

Részletek az Elődeink humora I-IV. kötetekből.

F R

Szent György napi népszokások

Április 24. – György napja: Ez a nap egy ősi pásztorünnep (a Palilia) napja, amikor az állatokat e napon hajtják ki először a legelőre. Gonoszjáró napnak is tartották Szent György napját. Ezért, hogy a boszorkányokat elűzzék, a kerítésekre és az ajtóra tüskés ágakat tűztek ki, vagy bekenték őket fokhagymával. Az állatokat pedig a Szent György napi tűzön hajtották keresztül, hogy az ártó szellemektől és rontástól megtisztuljanak. E napon alkalmazták még a harmatszedést is, amit tejhaszon érdekében szedtek. Ez úgy zajlott, hogy e nap hajnalán az asszonyok lepedővel szedték a harmatot, amelynek mágikus erőt tulajdonítottak: - a tejes fazékba csavarták ki, hogy sok vaj legyen - vagy a kenyértésztába cseppentettek, hogy szebben süljön a kenyér - vagy ezen harmattal pogácsát készítettek, amit megszáritva, megsózva odaadták a tehénnek, hogy jól tejeljen. Szent György napi

közmondások: Ha a rozsvetésben a varjú elbújhat, akkor telt csürrt hoz az aratás. Szent György után kalapáccsal sem lehet visszaütni a füvet. Ha megszólal a pacsirta, a béka, jó termést várhatsz, ellenben, ha hallgat a fülemüle, akkor változékony lesz a tavasz.

Mátyás Király

1490. április 6. halt meg MÁTYÁS királyunk. V. László király Hunyadi Lászlót bebörtönözte, és röviddel utána kivégezték. László halála után a magyar trónra Hunyadi János másik fia Mátyás tartott igényt. 1458. január 1. az országgyűlés királynak megválasztotta. A választást III. Frigyes nem ismerte el. A zűrzavarok után, amelyben hányódott az ország, Mátyás királynak nem volt könnyű feladata. Kezeit legjobban az országgyűlés az uralkodó hatalmát korlátozó törvényeivel bilincselte meg. Hatalmát határozottan kezdte gyakorolni. A nemesség hatalmát csökkentette. Néhány magasabb hivatalba új embereket ültetett. A nemesség ellene összeesküdött és magyar királynak III. Frigyes választotta. Mátyás a főurak ellenállását letörte. Sok rendelettel és gondoskodással sikerült az országban rendet teremtenie. A testvérek ellen is határozottan lépett fel és néhány csatában őket szétverte. Katonaszókat zsoldos hadsereggé átszervezte. Később határon túli hadjáratokba kezdett. Morvát, Sziléziát legyőzte és Lengyelország ellen is harcolt, több éves harc által néhány Osztrák várost és várat elfoglalt. Mátyás király, kit hunyadiak címere a holló után Korvinnak (a latin corvus) neveztek a legelismertebb és legerősebb magyar uralkodók közé tartozott. Emlékét a Jobbágyság, jólelkű és 67 igazságos királyként őrizte meg. Mátyás alaptudását, valószínűleg szülővárosában Kolozsváron a dominikánus szerzeteseknél szerezte. Családi székhelyén lehetősége nyílt sok művelt idegen főleg olasz emberfők megismerésére. Nevelői tanult humanisták,

mindenekelőtt Vitéz János, a későbbi esztergomi érsek. Prága elfoglalása után, ahová Utószülött László király vitte, befejezte a latint, és csehül is nagyon jól megtanult.

TESTVÉREK VÉGE

1457 végén a testvérek ereje az ország északi részén még fenyegetően hatott. Fenyegették a nemességet, de gyakran a jobbágyságon is rajtaütöttek és fosztogattak. Mátyás király már 1458 tavaszán katonaszókat küldött ellenük és néhány csatában győzelmet aratott. Legnagyobbat Sárospatakon. Mikor Mátyásnak a magyar nemesség egy részének ellenállását sikerült elnyomnia, a testvérek ellen újból saját csapatait küldte.

Az utolsó csata Nagykosztolánynál, Nagyszombat közelében 1467. zajlott. Király a legyőzöttek vezetőit és a papokat fölakasztatta. Katonák nagy részét saját seregébe sorozta. - Korvin Mátyás 1443. február 23. született. Trónra tizenöt évesen lépett. - 1457 márciusában a budai vár alatt Mátyás testvérét Hunyadi Lászlót lefejezték. - 1475 – 76 telén Mátyás király hadjáratot vezetett a törökök ellen és erődítményüket, Szabács várát bevette. - 1485-ban Elfoglalta Bécsét, amely haláláig főszékhelye lett. - Mátyás király 1490. április 6. Szelűtésben, Bécsben meghalt. Cselekedetei az igazságos Mátyásnak, mint a szegények és elesettek védelmezőjének, a mai napig megmaradtak. Mondták róla: „Meghalt Mátyás király meghalt az igazság”.

Részlet a KÜRTÖS KALENDÁRIUM 2016 - ból

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015